

Illustris Casimiriani Saxonici Coburgi Rector, Andreas Libavius M. D.
Omnibus scholae utriusque membris Gratiam Dei, & felix in Christo novi
anni primordium : Vivi per Iesu Christi filii Dei Dn. & Salvatoris nostri
gratiam, pervenimus ad finem anni anativitate eiusdem milles. sexc.
iamque ultimam partem Decembris mensis decurrimus, qui, cum olim 29.
diebus constaret ... P. P. In festo Nativitatis Dn. & Salvatoris Nostri Jesu
Christi, Anno 1609. in valvis Casimiriani
Coburgi ?

Libavius, Andreas

Phil 2° 00268/02 (049)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00006580

urn:nbn:de:urmel-c16bc1b0-16cb-4101-a335-00656ed5ad780-00005877-10

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

urn:nbn:de:urmel-c16bc1b0-16cb-4101-a335-00656ed5ad780-00005877-10

ILLUSTRIS CASIMIRIANI SAXONICI COBUR-

GI RECTOR. ANDREAS LIBAVIVS M. D.

Omnibus scholæ utriusq; membris Gratiam Dei, & felix

in Christo novi anni primordium,

VI per IESU CHRISTI FILII DEI

Dei & Salvatoris nostri gratiam, pervenimus ad finem anni à nati-
vitate ejusdem milles. sexce. noni. jamq; ultimam partem Decem-
brii mensis decurrimus, qui cum olim 30. diebus constaret, à Julia
Cæsare duobus est auctus, ut in anno Juliano æquaretur alius sex
mensis. Rure pacem, quietemq; agricolis propter frigora permit-
tente, non passi sunt rerum sacrarum arbitri & antistites populum otio torpere sed exerce-
runt cum religionibus immortalium, pro suo iudicio, Deorum. Itaq; 14. Calen. Ian.
qui olim fuit 17. Decembrii, hodie 19. Saturni festum & Opis, quæ ejus conjux credita
est, & terra Symbolum esse perhibetur, sicut Cæli Saturnus, celebraverunt, unde Sa-
turnalia & Opalia dicta, quibus gens rustica & urbana apud adem Saturni conviviis in-
staurati, vino se egregie proluit, floratio est sapientia studii addeceste, qui toto Decembri
et nunc neceat, eaq; prolucet, cum olim unum tantum durasset diem, Cæsaris additamen-
to, & auctoritate Augusti, postea in triduum prodita est. XII. Cal. Ian. seu Iuliani Decemb.
ejusmo primo Divæ Angeroniæ, ab Anginis deletis, aut indultis mentis angorib. appellata,
fleititas habita fuit, sequente undecimo Cal. Ian. seu 22. Decemb. Larium anniver-
saria, & 23. ejusdem Larentinalis in memoriam Accæ Larentiæ, seu sortis nobilis, seu
nutricis Romuli & Remi, quæ populum Romanum suorum bonorum heredem reliquit,
instituta. Vltimo accessit Iani elia: bifrontis, alia, quadrisfrontis, illud ob initia & fi-
nes rerum, seu initium, & exitum tum anni, tum mensium, hoc, ob anni partes, unde &
des ipsius quadrata, celebrata, cujus nomen mensis Ianuarii Calendæ, adhuc inter
nos præ se ferunt: tametsi olim omnes in Iunonis potestate juxta gentilem superstitionem
essent. Multitudo ista dierum festorum à Christianis permutata est solenni-
tatibus Christiana professione dignis. Nam in eosdem penè dies concurrunt me-
moriam D. Thomæ, nativitas Domini & Salvatoris nostri IESU CHRISTI, Ste-
phania, & Iohann. Evangelistæ, cum principio novi anni, quo circumfessionalia reco-
luntur, ita ab impiis cultis, & conviviis ethnici populus fidelis ad arcinnum bonorum ve-
ri Dei, memoriamq; beneficiorum rerarum Salvatoris nostri est eversus, optimo
consilio saluberrimè collocatis huius feriis. Qui de tempore & ejus mutationibus
libros duos edidit Henricus Volfius Tegerinus lib. 2. cap. 4. leviculis quibusdam ra-
tionibus istud institutum, velicit, & idolomania accusat, arbitratur, præter divinitus
injunctum. Ecclesia Sabbathum non licere ulli homini festum sacrum invehere, dici sex
laboribus atterebatur in illis consumendos esse, quod extrinsece diem laboribus, & hominis
memoria transcurrere, à Sabbatho diversum nihil habeat, nisi idololatram, unde por-
ta sequitur dies Apostolorum rectorationi consecratos esse Sabbatho quædam idololatrica.
Negat præterea istam celebrationem esse scripturis consentaneam, quia soli DEO
debeantur feste feriae, quæ sunt vinculum inter Deum & hominem, & non inter de-
functos beatos, & eos, & quæ plura hæc de re declamant. Pro Antichristis sancti Pen-
tesimum Romanorum grege saltim respondere, non est nostrum. Hi enim sunt, qui argu-
mentum idolomanie trahunt, ut, qui quærant per sanctorum hominum, qui humanis re-
bus

urn:nbn:de:urmel-c16bc1b0-16cb-4101-a335-00656ed5ad780-00005877-29

dicte caligine non amplius sunt, sed mortui sunt in Christo, & requiescunt in laboribus suis, interfectores ad Deum pervenire, non dissimili gentilibus, Iudas qui, ut Macchabius in Saturnaliibus scribit, Iannum (quasi Bannum abeundo nuncupatum, vel, à Ianna, qui Graecis duobus) primum innotaverunt dum alicui Deorum divina fuit celebrata, ut per eam patretur ad Deum, cui immolaretur, accessus, quos pecces supplicium per portam suam ad Deum ipsos transmitteret, unde & figura ipsam clarè ac rursus, quasi omnium portarum cussis, & viarum rector esset, cui ex argumento & officio nomina Iulianus & Clausus impulerunt, qualia Petro Clavario affingunt Papiste, ne sine Iano quodam cui iidem intercedendi partes assignant, licet non contenti hoc uno, ne signum meretricium dñst, non erubescunt. At qui idololatris Antichristianis non sunt nuncupati, eos arguit contra Sanctiorum & Electorum Dei, qui aliquando in militia Ecclesiastica sub vexillo Christi strenuus se gesserunt, non dubitantes pro caelesti patria, confessionem, Christiana sanguinem profundere, memorias solennes non possunt movere. Deus ipse se Deum Abraham, Isaac, Iacob appellat, addens IEROA DEI Patrum Abraham Isaac & Iacob nomen sibi esse in aeternum, hoc memoriale in generationes. Quis bonore qui potest esse sublimior? Deus suorum nominibus gaudet, quæ dissidentia etiam Nativitatis appellat enim Ecclesia martyrii diem Nativitatis per quem, ut mundano erit in mundis: ita spirituali eternam vitam ingreditur, Iuxta, martyrii nolle nomine ipsum honorare, eum non mortem ipsum colere, sed Deum, qui per hoc suam erga eum gratiam, & Spiritu Sancto plenum, divinam vitam proposuit, factum mirabilibus & exemplo constantis confessionis comprobavit exhibere? Et est Christiani à iugo servitutis legali liberum nulla non dies Sabbatum, cum aeterni Sabbathi prebendam, aut primoriam sit, quæ dicitur arguere assessorum in hac vita, in qua primitias Deo deferimus, & aeternas ferias a laboribus inchoamus, impenditur. Gratias potius Deo & Christo agamus, quod impietatem et ibidem Decembris mensis aboluit, in recordationem mæximerum, bonorum, divinitus in nos collatorum, dierum istorum solennitates convertit, ut non Saturnus, Opit, Laribus, Larentis & similibus idolis serviamus, sed Deo vivemus, cui quicquid est in tota anima, mente, & viribus, eorumque nostris in fidem debemus. Occasionem vero huius pietatis, cultus, sacri iuramentum primo omnium à salustia Damiani & Salvatoris nostri IESU CHRISTI, ex virgine humani amoris impoluta puritate quam horrenti quidam Diaboli, & qui sub iure eorum vivunt, sed angelici gratie accipiunt, ut quosquam ipsi nihil inde sit emulamenti, tamen gregatim exaltant eorum & terram collectantur, annunciant, posterisque gaudium & salutem Salvatorem meum, Genetrixque divinam animam vocantur in littera aere resonante: GLORIA IN EXCELSIS DEO, ET IN TERRA PAX IN HOMINIBUS BONA VOLUNTAS. Sed Saturnus gentilibus pro calis pietate fuit, Opit pro terra, etiam necesse non carere confesso caelestium, & terrestrium dominorum, & nobis talis terra, & Spiritu Sancto eadem omnia carere visibilia & invisibilia, eam, adhuc sufficienti sufficiens misericordia mortuorum non tantum calis terra, & Opit Larentis, quæ fidera olim Iani & Iana seu Diana, adjecta littera D, Euphonia causa, vocabula appellabantur) bona, verum etiam spiritualia verè caelestium civitatum, quarum fructione non temporariam vitam, sed aeternam & consequimur, & abique fine, ulloque, quod sui hanc gaudium possit, conservabimus. Postea S. Martyrii Stephani nativitate agnoscamus Dominum nostrum, cuius gratia sumus servati per fidem, quam Martyr ille primus non tantum effectu cordis & confessione aris, verum etiam inter lapides sanguine effuso, reddiditque spiritus est protusus, & confestim reliquit, cuius exemplo admonemur nos non tantum credere in CHRISTUM debere, verum etiam patiprocere, talem certamen habentes quod in beato Stephano vidimus, & de ceteris fidelibus Christi scilicet

49
Sb

libus adstruimus. Tertiò, beati Iohannis Evangelistæ memoria discamus, quando non emat sanguinis baptismate imbuiamur, & per cruciatas fores in vitam aeternam penetremus, Domino volente aliquos manere donec veniat ipse, tamen non idò immunes esse à persecutionibus, quas Draco ille succubitus excitate solet. DEVM autem precemur, ut nos conservare clementer inter pericula huius mundi velit, utpote, quorum bono non tantum natus est Salvator ille mundi, verum etiam passus, resurrexit, evectusque, est ad dexteram maiestatis in excelsis, ubi nunquam desinit sacerdotali officio orationum & intercessionum perfungi pro nobis, qui per verba Apostolorum ad ipsum converti credimus, & in hac fide constanter etiam ad sanguinem usque, si ita placuerit Domino, & Deo vita nostra largitori, redemptori, & custodi, pro gratia ipsius permanere constitutum habemus. Iam autem quod attinet, scimus nos longe alium principii finem, verum nostram autorem habere, & alio longè DEO, nempe patre Domini nostri Iesu Christi introitus, exitusque, nostris procurari, itaq, annum Christianum claudimus cum Christo, & cum eodem etiam novum salutariter inchoamus. Is enim & non Iannus prospicit præterita & futura, ut vitam nostram incipit, perextingit, nulli aspicit. Patet: ipse caelestis nostrorum mensuram in sua potestate habet, esset, longitudo dierum nostrorum, Quamquam eras quidam à primo adventus Domini incipiant novum annum, quidam à die natiuitatis Iesu Christi Domini & Salvatoris nostri, quod solenne est Ecclesia Christi, quidam à Calendæ Iannuarii, ut Politiæ, (etiam Galii hodie, qui, ut Iacob Augustinus Thuanus lib. 31, historia de primordio anni 1564, scribit, ante Hospitali Cantuarii Regi, assistant in actu publico annu inceptabant à Paschali die, utad huc in Anglia, Florentia, & Romæ in rebus Cardinalium innotu erat) aliisque aliis initia placeant, nostrum tamen est, in omnibus Christum instauratorem & consummātorem salutis nostre respicere, & hunc alpha & omega ponere in omnibus, interim beati fidelibus Martyribus & Confessoribus caterarum stiracum in quibus alius est B. alius γ, alius δ, & sic demum, neq, enim Deus obliuisci potest eos qui manus suas, ne dum tabulu Calendarii inscripsit, and ne nos omittere salutarum eorum memoriam deceat) ordine comprehensit. CHRISTUS Nobis natus pater, & Filius datus, et vita, veritas, & vita, ille Aemeliæ Hebraeorum characteribus scriptus, principium, medium, & finem obtinet. Huius doctrina & confessioni, operis cui conferantur, hic potissimum temporibus, quibus corruptela & imbrebitas ad summam offerentur, vivere, itaq, ne sit inter vos aliquis, qui riuo & crapula grauetur suum & in laboribus patris peccet, ludat, & aut otiose vagetur, vel dormiat, quā in Ecclesia fidelium, spirituales cantiones perferunt, Verbum Domini devotus auribus auscultet & Sacramentorum usū fidem suam confirmet, ceteraq, prerogata quæ nostris literatis pra ceteris ornate. Facientes officium tum amabit sacrosancta Trinitas, & ad eos veniens, sedem figet, cumq, in diem per fidem & dilectionem commorabitur, tum Illustrissimus Princeps & Dñs noster, Dñs IOHANNES CASIMIRUS, benefactor noster munificentissimus clementissimus usq, cuius decreto & voluntate ejusmodi admonitiones ad vos publicè dantur, sibi commendatieres habebit, & refractarius, quos, ut alienos à pietate & honestate sua pœna prebendent rejectu collaudabit. Non pigeat angelicum illud denuo recitare, & mentes nostras caelesti præmio excitare, ut si qui forte humanis verbis difficilem se prabeat, angelicis vultibus animam aureisque aperiat advertatq, dñs. & vñsque hñs, qui in vñs agens & dñs dñs vñs dñs. P. P. In festo Nativitatis Dñi, & Salvatoris nostri IESU CHRISTI, Anno 1669, in vñs Casimiri.